Η Ατζέντα της ΕΟΚ

Σήμερα:

1. Συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Εσωτερικής Αγοράς της ΕΟΚ (Βρυξέλλες).

2. Συνάντηση του προεδρεύοντος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Ιταλού πρωθυπουργού κ. Αντρεότι, με τον πρόεδρο της Επιτροπής της ΕΟΚ για τελευταία ανταλλαγή απόψεων για τα θέματα που θα συζητηθούν στην αυριανή Σύνοδο Κορυφής (Ρώμη).

3. Συνεδρίαση της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Στρασβούργο).

Παρασκευή, 14/12:

1. Αρχίζουν οι διήμερες εργασίες της Συνόδου Κορυφής της ΕΟΚ (Ρώμη).

2. Συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Τηλεπικοινωνιών της ΕΟΚ (Βρυξέλλες).

3. Τελευταία ημέρα συνεδριάσεως για το μήνα Δεκέμβριο της Ολομέλειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Στρασβούργο).

Σάββατο, 15/12:

1. Τέλος της Συνόδου Κορυφής της ΕΟΚ και έναρξη των δύο Διακυβερνητικών Διασκέψεων, για την Οικονομική και Νομισματική Ενωση και την Πολιτική Ενωση (Ρώμη).

Δευτέρα, 17/12:

1. Τακτική συνεδρίαση της Επιτροπής της ΕΟΚ (Βρυξέλλες).

2. Συνεδρίαση του Συμβουλίου ΕΚΟΦΙΝ (Βρυξέλλες).

3. Συνεδρίαση του Συμβουλίου Μεταφορών (Βρυξέλλες).

4. Εναρξη των διήμερων εργασιών του Συμβουλίου Υπουργών Εξωτερικών του ΝΑΤΟ (Βρυξέλλες).

Τρίτη, 18/12:

1. Συνεδρίαση του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων (υπουργοί Εξωτερικών) της ΕΟΚ, το οποίο θα ολοκληρώσει τις εργασίες του την επομένη (Βρυξέλλες).

2. Συνεδρίαση Συμβουλίου Κοινωνικών Υποθέσεων της ΕΟΚ (Βρυξέλλες).

Τετάρτη, 19/12:

1. Συνεδρίαση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της ΕΟΚ (Βρυξέλλες).

2. Συνεδρίαση του Συμβουλίου Αλιείας της ΕΟΚ (Βρυξέλλες).

Η γνώμη της Επιτροπής για την πολιτική ένωση

ΑΝΑΓΚΑΙΑ Η ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

Τρεις είναι οι λόγοι που μας οδήγησαν να συνειδητοποιήσουμε την ανάγκη να αποκτήσει η Κοινότητα μια πραγματική πολιτική διάσταση:

● Οι εξελίξεις των τελευταίων χρόνων στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη και κύρια η κρίση στον Περσικό Κόλπο, έκαναν εμφανή την ανάγκη της πολιτικής παρουσίας της Κοινότητας στη διεθνή σκηνή. Μια μεγάλη οικονομική δύναμη όπως είναι η Κοινότητα για να συμβάλει αποφασιστικά σε μια δικαιότερη διεθνή τάξη πραγμάτων, πρέπει απαραίτητα να έχει και μια πολιτική διάσταση, να έχει δηλαδή αρμοδιό-

Της ***ΒΑΣΩΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ***

τητες σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας.

● Η δημιουργία της εσωτερικής αγοράς και η προώθηση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης θέτουν το θέμα της ουσιαστικής συμμετοχής των πολιτών στο φιλόδοξο αυτό εγχείρημα, της δημιουργίας της Ευρώπης των πολιτών κι όχι μόνον των εργαζόμενων. Απαιτείται γι' αυτό η διεύρυνση των κοινοτικών αρμοδιοτήτων σε θέματα που αφορούν τους πολίτες και ο εκδημοκρατισμός των κοινοτικών οργάνων.

● Για ν' ανταποκριθούμε στις νέες προκλήσεις, απαιτήσεις και προσδοκίες είναι αναγκαίο να ενισχύσουμε την αποτελεσματικότητα των κοινοτικών θεσμών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτείνει ένα συνεκτικό σύνολο ρυθμίσεων που συγκροτούν μια ενιαία Κοινότητα. Η μέθοδος που έχει επιλεγεί για την προώθηση της πολιτικής ένωσης είναι αυτή της σταδιακής προσέγγισης κι όχι ο προσδιορισμός της τελικής φάσης όπως έχει γίνει με την οικονομική και νομισματική ένωση, λόγω ακριβώς της δυσκολίας αλλά και των διαφορετικών απόψεων ως προς τον τελικό στόχο της πολιτικής ένωσης, της δημιουργίας δηλαδή ή όχι μιας ομοσπονδιακής Κοινότητας.

Η πρόταση της Επιτροπής προβλέπει τον καθορισμό κοινής εξωτερικής πολιτικής και κοινής πολιτικής ασφαλείας με προοπτική επέκτασης και σε θέματα άμυνας. Κοινή πολιτική, δε σημαίνει μοναδική πολιτική. Το καθένα απ' τα κράτη - μέλη έχει τους προνομιακούς του δεσμούς με άλλα κράτη της υφηλίου, π.χ. η Ελλάδα με την Κύπρο, η Μεγάλη Βρετανία με τις χώρες της Κοινοπολιτείας, η Ισπανία με τη Λατινική Αμερική. Δε θα ήταν ρεαλιστικό να ζητήσει κανείς απ' τα κράτη - μέλη να απεμπολίσουν τους ιστορικούς τους αυτούς δεσμούς. Μπορούν όμως και πρέπει, όπως έδειξε η πρόσφατη κρίση του Περσικού Κόλπου, να εντοπίσουν τα κοινά τους συμφέροντα και να τα προωθήσουν με κοινές θέσεις. Η Επιτροπή προτείνει επίσης να επεκταθεί η κοινή πολιτική και σε θέματα ασφαλείας. Κατά τη γνώμη της οι μελλοντικές Συνθήκης θα μπορούσαν να ενσωματώσουν το άρθρο 5 της Συνθήκες των Βρυξελλών το 1948 για τη Δυτικοευρωπαϊκή Ενωση που προβλέπει ότι σε περίπτωση ένοπλης επίθεσης εναντίον κράτους μέλους τα υπόλοιπα κράτη έχουν υποχρέωση να το συνδράμουν και στρατιωτικά. Ολοι αντιλαμβάνονται στη σημερινή συγκυρία, με τη μεταβαλλόμενη υφή του ΝΑΤΟ και του Συμφώνου της Βαρσοβίας, τη σημασία της πρότασης αυτής για τη χώρα μας.

Οσο για το ποιος θα προτείνει τα θέματα που θα εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική, αυτό ρυθμίζεται στην πρόταση της Επιτροπής ως εξής: το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, οι πρόεδροι των κρατών και κυβερνήσεων δηλαδή, προσδιορίζουν ενδεικτικά τα θέματα στα οποία υπάρχουν κοινά συμφέροντα. Οι αποφάσεις γι' αυτά τα θέματα, παίρνονται απ' το Συμβούλιο Υπουργών με ειδική πλειοψηφία (εκτός από τα θέματα της ασφάλειας στα οποία απαιτείται ομοφωνία), πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να συμφωνούν 8 τουλάχιστον κράτη μέλη. Στα υπόλοιπα θέματα, που δεν εμπίπτουν στην κοινή εξωτερική πολιτική θα εξακολουθήσει να ισχύει η αρχή της ομοφωνίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να ενημερώνεται τακτικά για τις συνέπειες που έχουν για την Κοινότητα τα σημαντικότερα γεγονότα εξωτερικής πολιτικής.

Η ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμοποίησης των κοινοτικών θεσμών αποτελεί ένα άλλο στόχο της πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οσον αφορά τους θεσμούς, θα πρέπει να ενισχυθούν οι εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να βελτιωθεί ο σύνδεσμος με τα εθνικά κοινοβούλια. Σήμερα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ουσιαστικά δε νομοθετεί. Ο ρόλος αυτός ανήκει στο Συμβούλιο Υπουργών. Το Κοινοβούλιο θα μπορούσε να αυξήσει τη συμμετοχή του στη νομοθετική διαδικασία, περιορισμένη σήμερα σε θέματα προϋπολογισμού, προτείνοντας τροποποιήσεις των νομοθετικών προτάσεων της Επιτροπής, που αν αυτή τις δέχεται, το Συμβούλιο Υπουργών θα μπορεί να απορρίψει μόνο με πλειοψηφία των μελών του. Το Κοινοβούλιο θα μπορούσε επίσης να εκλέγει με πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου τον πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και να επικυρώνει στο σύνολό τους τα μέλη της Επιτροπής, που θα καθορίζονται από τα κράτη μέλη, έπειτα από διαβουλεύσεις με τον πρόεδρο της Επιτροπής.

Η βελτίωση της ενημέρωσης των εθνικών κοινοβουλίων ανήκει κατά κύριο λόγο στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Θα ήταν δυνατόν να θεσπιστεί επίσης πριν από τη λήψη των σημαντικότερων αποφάσεων μια διαδικασία ενημέρωσης μιας αντιπροσωπίας των εθνικών βουλών από τον πρόεδρο του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Η ενίσχυση του εκδημοκρατισμού των θεσμών δεν αρκεί για να εξασφαλίσει την ουσιαστική συμμετοχή των πολιτών στο κοινοτικό έργο. Γι' αυτό κι η Επιτροπή υιοθέτησε την πρόταση του Ισπανού πρωθυπουργού Γκονζάλες να καθιερωθεί μια ευρωπαϊκή υπηκοότητα παράλληλη προς τις εθνικές, που θα εγγυάται δικαίωμα διαμονής κι ελεύθερης κυκλοφορίας ανεξάρτητα απ' την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας καθώς επίσης και δικαίωμα ψήφου στις ευρωπαϊκές και δημοτικές εκλογές.

Θα πρέπει επίσης να γίνει αποτελεσματικότερη η δράση των κοινοτικών θεσμών. Είναι αναγκαίο να διευρυνθούν οι κοινοτικές αρμοδιότητες σε θέματα που εξασφαλίζουν την καλύτερη ανάπτυξη της μεγάλης εσωτερικής αγοράς, στον κοινωνικό τομέα πρωτ' απ' όλα, στα μεγάλα δίκτυα υποδομών και στην ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών. Ιδιαίτερα στον κοινωνικό τομέα είναι ζωτικής σημασίας η εισαγωγή της αρχής της ειδικής πλειοψηφίας αντί για την απαιτούμενη σήμερα ομοφωνία για την πλειοψηφία των κοινωνικών θεμάτων. Η μεγάλη πρόοδος που σημειώθηκε στην προώθηση της εσωτερικής αγοράς οφείλεται ακριβώς στην εφαρμογή της αρχής της ειδικής πλειοψηφίας. Η επέκταση της ίδιας αρχής στους τομείς του περιβάλλοντος, της έρευνας, της πρόληψης σε θέματα δημόσιας υγείας και κατάρτισης θα μπορούσε επίσης να έχει θετικά αποτελέσματα. Αλλα θέματα που προτείνονται είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργεί η μετανάστευση από τρίτες χώρες και ο σχεδιασμός κοινοτικής ενεργειακής πολιτικής.

Οι προτάσεις αυτές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αν υιοθετηθούν από το Συμβούλιο Κορυφής μπορούν ν' αποτελέσουν τα θεμέλια της μελλοντικής Ευρωπαϊκής Ενωσης μέσω της οικονομικής και νομισματικής ενσωμάτωσης, της κοινωνικής ανάπτυξης, της ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής και της άσκησης κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής άμυνας.

Ευρωβαρόμετρο: Ελληνες οι πιο «Ευρωπαίοι»

ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ

Το 75% των Ελλήνων που ρωτήθηκαν πρόσφατα από το «Ευρωβαρόμετρο» –την υπηρεσία δημοσκοπήσεων της ΕΟΚ– θεωρούν ότι η συμμετοχή της χώρας στην Κοινότητα είναι «μία καλή περίπτωση», ενώ από την ίδια έρευνα προκύπτει ότι το 67% των Ελλήνων δεν θεωρούν πιθανό να ξεσπάσει πόλεμος στον Κόλπο τους δώδεκα προσεχείς μήνες (μόνο το 25% θεωρεί πιθανή μια τέτοια σύρραξη).

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τώρα, σύμφωνα με το «Ευρωβαρόμετρο», το 69% των Ευρωπαίων πολιτών, κατά μέσο όρο, θεωρούν τη συμμετοχή της χώρας τους στην ΕΟΚ ως «καλή περίπτωση».

Ακόμα και στη Δανία, που πέρσι μόνο το 42% υποστήριζε τη συμμετοχή της χώρας στην Κοινότητα, τα πνεύματα άλλαξαν και η πρόσφατη δημοσκόπηση ανέβασε αυτό το ποσοστό στο 58%. Φυσικά, το πιο υψηλό ποσοστό (87%) για τη συμμετοχή τους στην ΕΟΚ παρουσίασαν οι πρώην πολίτες της Ανατολικής Γερμανίας, ενώ το ποσοστό αυτό στο σύνολο της σημερινής Γερμανίας είναι 73%. Οι Ολλανδοί είναι θετικοί κατά 82%, οι Ιταλοί κατά 77%, οι Λουξεμβουργέζοι και οι Ιρλανδοί κατά 76%.

Σχετικά με τα θέματα που θα απασχολήσουν τις δύο Διακυβερνητικές Διασκέψεις, η γνώμη των Ευρωπαίων είναι:

● Για μία κοινή αμυντική πολιτική της ΕΟΚ 66% υπέρ και 15% κατά.

● Για μία Κεντρική Τράπεζα της ΕΟΚ 56% υπέρ και 18% κατά.

● Για ένα κοινό νόμισμα (ECU) 55% υπέρ και 23% κατά. Γι' αυτό το θέμα υψηλά ποσοστά αντιρρήσεων είχαν οι Δανοί και οι Αγγλοι.

● Για μία κοινή εξωτερική πολιτική της ΕΟΚ προς τις τρίτες χώρες 51% υπέρ και 26% κατά. Εδώ οι Δανοί είχαν κατά 45% αντιρρήσεις.

● Για το δικαίωμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να εγκρίνει το διορισμό των μελών της Επιτροπής της ΕΟΚ 56% υπέρ και 18% κατά.

Κ.Κ.

Με πολλές ελλείψεις η ελληνική διπλωματία

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΚΑΠΟΙΑΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ «ΑΡΡΥΘΜΙΑΣ» ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΗΓΑΖΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

ΕΔΩ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΕΚΗΣ

Η αυριανή Σύνοδος Κορυφής της ΕΟΚ στη Ρώμη μπορεί να χαρακτηρισθεί σταθμός στην Κοινοτική ιστορία. Οι ηγέτες των 12 κρατών-μελών, μετά από πολλές συζητήσεις, θα κάνουν το πρώτο ουσιαστικό βήμα προς εκείνους τους στόχους που θα επιτρέψουν στην Κοινότητα να αποκτήσει μεγαλύτερο βάρος και να διαδραματίσει στο μέλλον πρωταγωνιστικό ρόλο στη διεθνή σκηνή. Οταν οι συζητήσεις, που θα αρχίσουν μεθαύριο το μεσημέρι στη Ρώμη οι υπουργοί Εξωτερικών της ΕΟΚ, στα πλαίσια των δύο Διακυβερνητικών Διασκέψεων –για την Οικονομική και Νομισματική Ενωση και την Πολιτική Ενωση– καταλήξουν σε θεσμοθετημένες αποφάσεις, τότε αναμφισβήτητα η Κοινότητα θα αποτελέσει τον σταθερό πυρήνα, τον πραγματικό πόλο έλξεως της μελλοντιής ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής.

Οικονομική και Νομισματική Ενωση: δημοσιονομική πειθαρχία των κρατών-μελών και υγιές ισοζύγιο πληρωμών, συντονισμός των μακροοικονομικών πολιτικών, διαμόρφωση κοινής νομισματικής πολιτικής, καθορισμός αμετακλήτων συναλλαγματικών ισοτιμιών και ενιαίο νόμισμα (ECU). Και όλα αυτά καθοριζόμενα από μια κοινή νομισματιή αρχή, το Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών (Eurofed).

Πολιτική Ενωση: Θεσμοθέτηση της ενότητας και της συνοχής των κρατών-μελών στη διεθνή δράση της Κοινότητας, με χάραξη γενικών προσανατολισμών της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής για την ασφάλεια της Ενώσεως. Προάσπιση των δικαιωμάτων των Ευρωπαίων πολιτών και βελτίωση των συνθηκών στον κοινωνικό και περιβαλλοντικό τομέα. Στην εξωτερική πολιτική θα έχει ως στόχο τη διαμόρφωση κοινών πολιτικών στα θέματα εκείνα για τα οποία τα κράτη-μέλη έχουν κοινά σημαντικά συμφέροντα, ενώ στα θέματα ασφαλείας θα υπάρχει στενός συντονισμός των εθνικών πολιτικών ασφαλείας, με στόχο τη διασφάλιση των συνόρων της Ενώσεως.

Οταν οι παραπάνω στόχοι υλοποιηθούν με τις απαραίτητες τροποποιήσεις των Συνθηκών της ΕΟΚ, τις οποίες ελπίζεται ότι θα έχουν ολοκληρώσει έως το δεύτερο εξάμηνο του 1991 οι δύο Διακυβερνητικές Διασκέψεις και, φυσικά, μετά την επικύρωσή τους από τα εθνικά κοινοβούλια, τότε θα έχει πραγματοποιηθεί το μεγάλο όνειρο των Ιδρυτών Πατέρων της ΕΟΚ. Το μεγαλύτερο μέρος της εξουσίας στη χάραξη των εθνικών πολιτικών που έχουν σήμερα οι κυβερνήσεις, καθώς και σημαντικό μέρος της εκτελεστικής εξουσίας, θα περιέλθει στα υπερεθνικά όργανα της Κοινότητας. Σ' αυτά τα όργανα σημαντικό ρόλο θα παίξουν οι κοινοτικοί γραφειοκράτες, αλλά και οι διπλωμάτες.

Και εδώ τίθεται το ερώτημα: είναι έτοιμη η ελληνική διπλωματική υπηρεσία να επωμισθεί αυτό το έργο και τις ευθύνες του; Υπάρχει κατάλληλο έμψυχο υλικό, αξιοκρατία, δικαιοσύνη –μακριά από τα ευκαιριακά συμφέροντα των κομμάτων που είναι στην εξουσία– οικονομική υποδομή, προβλέψεις για βελτίωση της υπηρεσίας;

Ο γράφων έχει μια πολυετή δημοσιογραφική θητεία στην έδρα της ΕΟΚ, του ΝΑΤΟ, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Εχει παρακολουθήσει δεκάδες συναντήσεις Κορυφής, εκατοντάδες Συμβούλια Υπουργών και τις διαδικασίες προετοιμασιών τους, επί δέκα χρόνια παρακολουθεί ανελλιπώς την Ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και τα «παρασκήνιά» της. Ολα αυτά τα χρόνια γνώρισε, συζήτησε, «συνεργάσθηκε» με πολλούς διπλωμάτες. Και η απάντηση στα παραπάνω ερωτήματα είναι ότι η διπλωματική υπηρεσία έχει πολλές ελλείψεις και πολλά μειονεκτήματα για να ανταποκριθεί στις ανάγκες που προορίζεται. Της χρειάζονται περισσότερα εφόδια –έμψυχα και υλικά– για να συνεισφέρει στη διαμόρφωση μιας «νέας εικόνας» για την Ελλάδα του 2000, να κάνει «διπλωματική δουλειά» για να προωθήσει κάποια εθνικά συμφέροντα, να βοηθήσει τη χώρα να κερδίσει λίγο από τη χαμένη –δεν είναι υπερβολή– σε διεθνές επίπεδο αξιοπιστία της.

Τα αίτια της κάποιας σημερινής «αρρυθμίας» της διπλωματικής υπηρεσίας πηγάζουν από το παρελθόν. Οι κυβερνήσεις που ήθελαν τους διπλωμάτες «υπηρέτες» όχι του εθνικού, αλλά του κομματικού συμφέροντος, προσέβαλαν με τα μικρόβια της δημοσιοϋπαλληλίας αυτό τον κλάδο που έπρεπε να στέγαζε τους «ελίτ» της κρατικής μηχανής. Στην επιλογή των νέων διπλωματών δεν πρυτάνευσε πάντοτε η αξιοκρατία, ούτε οι δοκιμασίες ήταν όσο αυστηρές θα έπρεπε, για να μη «κατηγορηθούν» οι πολιτικές ηγεσίες ότι ετοιμάζουν αυτούς που είχαν υποχρέωση να ετοιμάζουν, δηλαδή τους «ελίτ».

Οι προαγωγές στο βαθμό του πρέσβη και του συμβούλου α' δεν αντέχουν πάντα σε αξιοκρατικά κριτήρια. Ούτε οι τοποθετήσεις μερικών στα διάφορα πόστα. Ορισμένοι έχουν φθάσει στην κορυφή, γιατί έτσι είναι το «σύστημα» και έχουν καλή πολιτική υποστήριξη, παρόλο που στην ιδιωτική πρωτοβουλία ίσως δεν βρισκόταν εργοδότης να τους αναθέσει κάποια υπεύθυνη δουλειά. Φυσικά, σε όλες τις εργασίες υπάρχουν καλοί και κακοί, όμως, στη μικρή διπλωματική υπηρεσία μας αυτή η «πολυτέλεια» δεν επιτρέπεται. Στη διπλωματική υπηρεσία υπάρχουν πολλοί άριστοι, αλλά...

Προ ημερών, από τα χείλη ενός ανώτερου διπλωματικού ακούσθηκε μια «αλήθεια» που δείχνει και μια περίεργη νοοτροπία που επικρατεί στον κλάδο του. Υποστήριξε ότι οι περισσότεροι συνάδελφοί του δεν θέλουν να τοποθετηθούν στην ΕΟΚ γιατί αυτός ο τομέας είναι περισσότερο «τεχνοκρατικός» και λιγότερο «ενεργός διπλωματία». Λανθασμένη άποψη την οποία την έχουν απορρίψει όλα τα υπουργεία Εξωτερικών της ΕΟΚ που προσπαθούν να περάσουν από τις Βρυξέλλες όσο μπορούν περισσότερους (και τους πιο αξιόλογους) διπλωμάτες, γιατί θεωρούν την ΕΟΚ «μεγάλο σχολείο» για την αυριανή Ευρώπη και τα συμφέροντά τους. Αλλά, η αλήθεια είναι αλλού. Στις Βρυξέλλες η εργασία του διπλωμάτη είναι κοπιαστική, δεν γνωρίζει ωράριο, υπεύθυνη και μερικές φορές ανιαρή. Αλλά, είναι δουλειά του διπλωμάτη του «αύριο».

Οι τελευταίες πολιτικές εξελίξεις στην Ευρώπη και στον κόσμο γενικότερα, η διαμόρφωση μιας νέας παγκόσμιας πολιτικο-οικονομικής καταστάσεως έχει αλλάξει το ρόλο και τον προορισμό του διπλωμάτη. Τώρα οι διμερείς σχέσεις των κρατών περνούν και δοκιμάζονται –πλην ελαχίστων εξαιρέσεων ακόμα– μέσα από την οικονομία, τις συμβάσεις και το διεθνές εμπόριο. Βέβαια, στο υπουργείο Εξωτερικών υπάρχει ακόμα το όραμα ότι «διπλωματία» γίνεται στο Παρίσι, στο Λονδίνο, στην Ουάσιγκτον. Και ξεχνούν ότι για την Ελλάδα τα πιο νευραλγικά πόστα σήμερα, όπου θα έπρεπε να τοποθετηθούν έμπειροι παλαιοί πρέσβεις ή σύμβουλοι, είναι τα Τίρανα, η Αγκυρα, η Σόφια, το Βελιγράδι, οι αραβικές πρωτεύουσες. Αλλά, δυστυχώς, οι εκάστοτε υπουργοί Εξωτερικών φροντίζουν να στέλνουν τους καλύτερους –ή αυτούς που έχουν μπάρμπα στην Κορώνη (σημ: κανένας υπαινιγμός προς υπουργό)– εκεί που ίσως η παρουσία τους δεν θα ήταν και τόσο απαραίτητη, καθώς τουλάχιστον για τις κοινοτικές χώρες ένα μεγάλο μέρος της «διμερούς διπλωματίας» περνάει μέσα από την ΕΟΚ ή το ΝΑΤΟ. Ετσι, μερικοί, από τους διπλωμάτες αναλώνουν το χρόνο τους για να «πάρουν το καλό πόστο», ασκούν σε αυτή την προσπάθεια τη «διπλωματική τέχνη» και περιορίζουν το χρόνο που έπρεπε να αφιερώσουν στον πραγματικό σκοπό τους, προσφέροντας με αυτό τον τρόπο την ψευδαίσθηση στον προσωπάρχη του υπουργείου ότι είναι «υπερεξουσία».

Σ' ένα παράπονό τους έχουν δίκαιο οι διπλωμάτες. Στα λίγα χρήματα που διαθέτει το κράτος για την εκτέλεση της υπηρεσίας τους. Εάν ο χαρακτηρισμός δεν κινδυνεύει να παρεξηγηθεί τα χρήματα που διαθέτει το υπουργείο Εξωτερικών για την υποδομή και λειτουργία των υπηρεσιών του είναι τουλάχιστον «αστεία» και οι αμοιβές των διπλωματών «θλιβερές» σε σύγκριση με τις ανάγκες τους για τις αυξημένες κοινωνικές και άλλες υποχρεώσεις που έχει η διπλωματική υπηρεσία και τα στελέχη της. Φυσικά, πάντα υπό την προϋπόθεση ότι το επίδομα εξωτερικού δαπανάται για το σκοπό που χορηγείται και όχι να οδεύει προς αποταμίευση.

Υ.Γ.: Οι σκέψεις αυτές γράφτηκαν μήπως και συγκινήσουν τους αρμόδιους για ένα ριζικό εκσυγχρονισμό της διπλωματικής υπηρεσίας με πραγματικά αξιοκρατικά κριτήρια –όσο είναι καιρός ακόμα.– Ο γράφων γνωρίζει ότι ορισμένοι θα ενοχληθούν, ίσως μαζί τους και ο Σύλλογος των Διπλωματικών Υπαλλήλων, ο οποίος πρώτος θα πρέπει να πιστεύει ότι ο κλάδος χρειάζεται αναβάθμιση.

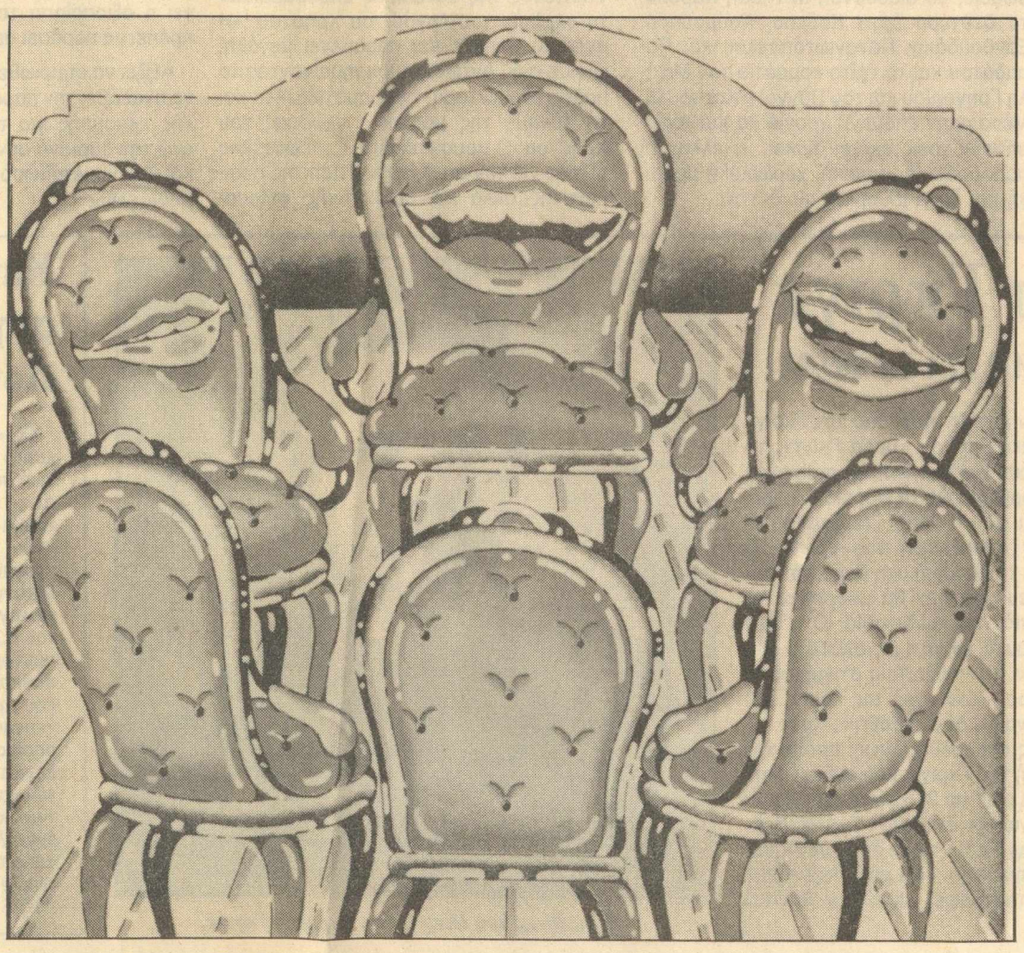

Μερικοί διπλωμάτες αναλώνουν τον χρόνο τους για να «πάρουν το καλό πόστο». Και στην προσπάθειά τους αυτή ασκούν τη «διπλωματική τέχνη» και περιορίζουν τον χρόνο που έπρεπε να αφιερώσουν στον πραγματικό σκοπό τους...

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ: «Η Ευρώπη σε Μεταλλαγή. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και η Ελλάδα στη Νέα Προοπτική». Εκδόσεις Θεμέλιο, 1990.

«Πού βαδίζει η Ευρώπη μετά τις κοσμογονκές αλλαγές που έλαβαν χώρα και που σημάδεψαν το τέλος της μεταπολεμικής εποχής; Ποια θα είναι η νέα «Ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική» και ποιος ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας; Ποιες είναι οι προοπτικές και ο ρόλος της Ελλάδας στη νέα ευρωπαϊκή πραγματικότητα που διαμορφώνεται;».

Σ' αυτά τα ερωτήματα επιχειρεί να δώσει απάντηση στο βιβλίο του «Η Ευρώπη σε μεταλλαγή» ο Π.Κ. Ιωακειμίδης. Ως εμπειρογνώμονας του υπουργείου Εξωτερικών ο συγγραφέας έχει παρακολουθήσει όλες τις έως τώρα φάσεις της διαδικασίας της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Τα κείμενα που συνθέτουν το βιβλίο, καταγράφουν τόσο τις θεωρητικές και ιδεολογικές πτυχές όσο και τις πολιτικές διαστάσεις και προοπτικές της πορείας προς την Ευρωπαϊκή Ενωση.

«Δύο σχεδόν χρόνια πριν από το "1992", την ημερομηνία-στόχο για την εγκαθίδρυση της ενιαίας εσωτερικής αγοράς σύμφωνα με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που περιέχονται στη Λευκή Βίβλο, η Ευρωπαϊκή Κοινότητα βρίσκεται γενικά σε μια δυναμική περίοδο ανάπτυξης με προοπτική την Ευρωπαϊκή Ενωση. Αναμφίβολα η "δεκαετία του 1980" υπήρξε η "δεκαετία της Ευρώπης"», αναφέρει ο συγγραφέας.

«Πρώτα απ' όλα, τα δραματικά γεγονότα στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης με την κατάρρευση των "καθεστώτων του υπαρκτού σοσιαλισμού" και την έναρξη της διαδικασίας του εκδημοκρατισμού και οικονομικού εκσυγχρονισμού σφράγισαν τη δεκαετία. Από την άλλη μεριά, μέσα στην προηγούμενη δεκαετία η Ευρωπαϊκή Κοινότητα κατάφερε να αναδειχθεί σε παγκόσμια εμπορική και οικονομική δύναμη με αυξανόμενες δυνατότητες άσκησης πολιτικής επιρροής και προβολής ενός προτύπου που αποτελεί ευρύτερο σημείο αναφοράς και έλξης. Οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης προσβλέπουν στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ως το σημείο αναφοράς και ως το πρότυπο για την πολιτική και οικονομική τους οργάνωση και σταθεροποίηση.